

C. K. pošti!

Nedostavljene številke je poslati administraciji „Eisenbahner“,
Dunaj V. Zentagasse 5.

PROSTA
VODI
POT K
SVOBODI!

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

UREDNI ŠTVO

se nahaja v Trstu ulica Madonna 15
Telefon 1570

UPRAVNI ŠTVO

Dunaj V. — Zentagasse 5.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina:

za celo leto 4.40 K
za pol leta 2.20 K
za četrt leta 1.10 K
Posamozna številka 18 vin.

Št. 18.

V Trstu, 15. septembra 1912.

Leto V.

Vlada zoper pasivno rezistenco železničarjev.

Ugoden veter je našemu bratskemu glasilu „Der Eisenbahner“ privedel na uredniško mizo nižje navedeno tajno okrožnico vlade, ki je bila pred par dnevi tiskana pod najstrožjim nadzortvom v dvorni in državni tiskarni. Pripravljena je za eventualno vporabo za politične oblasti. Okrožnica se glasi:

NAZNANILO.

Njegovo c. kr. apostolsko Velikanstvo je blagovolilo zaukazati, da se pokliče pod orožje gažiste in moštvo, avstrijske državljane, v rezervi in nadomestni rezervi skupne armade (vojne mornarice) kakor tudi c. kr. domobranstva, ki se nahajajo v železniški službi v deželah, zastopanih v državnem zboru, v svrhu delne spopolnitve skupne armade (vojne mornarice) in domobranstva in se jih dodeli v službovanje pri železnicah.

V svrhu izvršitve tega najvišjega povelja se odreja:

Prej označene, v železniški službi pri se nahajajoče osebe se pozove „takoj“ pod orožje.

Dolžne so **takoj** po razglasitvi tega naznanila, torej predno še se prezentirajo, opravljati pristoječo jim železniško službo in se morajo, da na bi bila prizadeta njih služba, prijaviti na dotični progi poslujočemu mobilnemu prezentacijskemu poveljstvu (oziroma postojnemu poveljstvu).

V zadevi izvrševanja železniške službe ostanejo podrejeni svojim predpostavljenim železniškim oblastim in organom in stopijo napram njim v razmerje vojaške podreditve in predpostavljenosti; v tej službi se morajo v smislu točke 53., odstavek 2, službenega pravilnika za c. in kr. armado, I. dela, pokoriti svojim predstojnikom v železniški službi tudi tedaj, če so kot vojaki napram njim v razmerju višji ali po službenem činu starejši.

Poklicani ne oblečejo vojaške uniforme. V znak njih vojaškega značaja dobe črnozolt trak okoli rokava ki ga morajo v službi in izven službe nositi nalevem nadkomolecu.

Z dnevom razglasitve tega naznanila so poklicani podvrženi vojaški disciplinarni in kazenski oblasti.

Kdor se ne pokori tem odredbam se kaznuje po obstoječih zakonih. (Uradni pečat.)

..... dne

Odredbe, ki jih pripravlja vlada, niso pravzaprav nič novega, ker so bile uvedene na podobni način že lansko jesen. Ali kakor je videti, muči vlado slaba vest letos tem bolj. Kakor je znano je s svojo strogo opozicijo proti Tomschikovemu 17-milijonskemu predlogu meščanskim strankam pokazala pot, po kateri se more zavlačiti železničarske zahteve. Zdaj jo pa obhaja groza ob misli na upravičeno ogorčenje, ki ga je izzval z njenim

sodelovanjem v zbornici storjen sklep. Ker pa je v najnovšem času v Avstriji konec vseh koncev vladne modrosti ta, da se hoče zadrževati neprijetne opominjevalce z znanimi sredstvi državne sile, se vlada pravočasno pripravlja, „da pokaže železničarjem kdo je gospodar“. To bi bilo v resnem slučaju postopanje popolno po načelu drugih kapitalističnih držav. Vrhutega bi našim izkoriščevalcem v vrstah industrialcev močno imponiralo. Ali morda bi bilo vendarle dobro, če bi gospodje nadpatrioti in varuhi države, ki dajo izdelati take stilistične vaje, nekoliko premišljevali o važnem vprašanju, če je v teh dezolantnih razmerah, ki se nahajajo v večno mučeni Avstriji, taka pot pametna. Železničarji pa v svoji strateški bistroumnosti bodo izpopolnili svojo organizacijo, ki jim je potrebna, da postanejo močnejši kot so bili doslej in da ne bodo nikomur pripustili, da bi jih v tem oviral. Ne moremo si misliti boljšega opomina kot so pravočasno razkriti bojni načrti vlade, ki govorijo tako jasno in dokazovalno, da morajo železničarji odbiti različne razdvojevalne poskuse v svojih vrstah in da izpopolnijo eno o tno organizacijo, ki je večja in močnejša kot je bila doslej. To je edini stvarni odgovor, ki ga damo nato.

Državno železniške finance in železniške zahteve.

Ali se je položaj državnih financ in zlasti bilanca državnih železnic tako zboljšal, da je prišel čas izdati še ostalih 17 milijonov za železničarje? Na to vprašanje se mora odgovoriti z odličnim **ne**. (Poslanec Heine v nekem okrožnem listu.)

Čimbolj se trudijo meščanski poslanci, da v svojo obrambo označijo Tomschikov predlog kot demagogijo, tem jasnejša postaja nesramnost njih postopanja. Šele pred kratkim je bilo čitati prognozo, ki jo je podal Heine, ki ga meščansko časopisje povsod smatra za „samostojnega železniškega strokovnjaka“. Heine je trdil, „da je finančni položaj državnih železnic sedaj ravno tako slab kakor jeseni 1911“ in že raditega meščanski poslanci niso mogli soglašati s Tomschikovim 17-milijonskim predlogom. Ostali meščanski brbljači pa vedno ponavljajo to trditev kakor dresirane papige.

Ali proti tem kretinskim argumentom je ne le enostavna logika, temveč tudi številčni dokazi. Pred kratkim je železniško ministrstvo objavilo letno poročilo državno-železniške uprave za 1911. Podatki tega poročila glede na finančni razvoj zaslužijo, da se jih premotri v zvezi s „strokovnjaskim“ mnenjem gospoda Heineja in pa z vprašanjem pokritja, ki igra toliko vlogo napram 17-milijonskemu predlogu. To nam jasno kaže, da je ta izgovor le prazno besedičenje. Razvoj naših državnih železnic je namreč, kakor kaže oficielno poročilo, na najboljši poti in za 17 milijonov kron višji izdatki za osebo bi ne učinkovali katastrofalno na državno-železniške finance. Obratni prebitek je znašal l. 1911 186

milijonov kron in je napram predidocemu letu višji za 32 milijonov kron. Leta 1910 je bil potreben državni dodatek 95 milijonov kron, ki se je po predležečih obračunih leta 1911 znižal na 58 milijonov kron, torej približno za 37 milijonov. Zboljšanju primerno se obrestuje naložena glavnic državni železnic v letu 1911 s 3.30 odstotki, dočim je bilo istovetno število l. 1910 le 2.76 odstotkov. Mnogo večja pa je razlika, če se primerja podatke za l. 1909, v katerem se je naložena glavnic obrestovala le s 1.75 odstotki. Državni dodatek je l. 1909 znašal 114 milijonov kron, obratni prebitek pa le 68.8 milijonov kron. Da kaže ta razvoj stalno naraščanje, je razvidno že iz tega, da se je državni dodatek od leta 1909 sem znatno znižal. Znašal je:

	1909	1910	1911
milijonov kron.	114.655.	95.353	57.936

Da se bo ugoden razvoj še nadalje vzdržal, kažejo dosedaj najdene številke za prvo polletje 1912. Do junija so imele državne železnice za 27 milijonov višje dohodke nego v isti dobi lanskega leta. Pri tem pa se je ozirati na to, da je račun za mesece april, maj in junij šele provizoričen. V sledečem priobčamo pregled dohodkov državnih železnic za prvo polletje 1912. Znašali so:

	Napram definitivnemu uspehu leta 1911 milijonov kron	
meseca januarja	+1.6	
„ februarja	+4.5	
„ marca	+1.5	
„ aprila	+5.4	
„ maja	+7.2	
„ junija	+6.6	

Skupaj od januarja do konca junija . +26.8

Skupni transportni dohodki so torej v prvem polletju tega leta znašali 360.2 milijonov kron napram 333.4 milijonov kron iste dobe lanskega leta, torej 26.8 milijonov. Pri tem pa so napravljeni definitivni računi šele do konca mesecamarca. Ko bo sklenjen definitivni račun, se bodo za prvo polletje pokazali za 30 milijonov kron višji dohodki. Višji dohodki celega leta 1912 bodo najbrž presegali 50 milijonov kron. Ker je v letih 1910 in 1911 prirastek znašal 108 milijonov kron, bo zvišanje dohodkov državnih železnic v letih 1910 do 1912 doseglo okroglo svoto 160 milijonov kron.

S tem razvojem pa se bistveno znižuje tudi obratni koeficient, ki se je o njega višini vedno pritoževalo. Znašal je:

	leta 1909	1910	1911
odstotkov.	87.48	79.60	70.00

Vočigled teh uradnih števil se pojavi na železničarjih izvršeno izdajstvo v najjasnejših potezah, ker je trditev, da ni mogoče dati teh 17 milijonov kron, ž njimi temeljito ovržena. Argument, ki ga je navedla vlada in ki so ga v trdovratni neumnosti ponavljale meščanske stranke v listih in na shodih, se popolnoma zruši, če nekoliko pregledamo račun. Državni dodatek,

ki se ga mora plačevati za državno-železniški obrat iz davčnih dohodkov, se je znižal od 95 na 58 milijonov kron. Kaj bi se torej bilo zgodilo, če bi bila zbornica sprejela Tomschikov predlog in s tem prisilila vlado, da izda proračunskim potom 17 milijonov kron več za železničarje? Državni dodatek bi se v tem letu zvišal za 17 milijonov kron in bi znašal 75 milijonov kron namesto 58 milijonov. Bil bi torej še vedno za 20 milijonov kron nižji nego leta 1910, ko je država mogla prenesti 95 milijonov kron in v kljub temu ni postala bankrotna. Če se vrhutega pomislimo, da je zboljšanje državno-železniških financ v glavnem posledica višje gospodarske konjunkturu vsled naraščaja prometa, kakor je razvidno iz uradnega poročila, se mora pri tem vpoštovati tudi višje izrabljanje o s o b j a, ki je torej mnogo prispevalo za sanacijo državno-železniških financ. Če se vpoštevata, da je naš državno-železniški obrat le v knjigah pasiven in da služi državni dodatek edino le v to, da pokriva stroške prejšnjega nemarnega železniško političnega gospodarstva, je očitno, da se mora pri uslužbencih prirediti, kar je koruptna in nezmožna birokracija že od nekdanj zagrešila. Ta sistem in to pot pa so nacionalne in krščansko-socialne stranke sankcionirale.

Vse to pa ne ovira meščanskih strank, da ne bi vedno in vedno ponavljale že na vse strani ovržene fraze. Čim bolj pa ponavljajo in prežvekujejo že zastarele fraze, tem očitnejša postaja njih demagogija. Noben pameten razlog jih ne ovira, da se ne bi na novo blamirali. Pri tem pa udrihajo po socialnih demokratih ter pravijo, da uganjajo „nečeden lov na člane“. To je logika, do katere se je povzpela nacionalni kretinizem: „Nečeden lov na člane“ imenujejo zahtevo po uresničenju želj revnih železničarjev s tem, da se hoče v proračunu zagotoviti 17 milijonov kron za železničarje. „Nečeden lov na člane“ bi bila potemtakem vsaka delavska zahteva in sploh vsaka resnična socialna reforma. „Nečeden lov na člane“ bi bil nadalje, če osleparjeni spozna sleparja in mu prekrži njegove namene. To je generalni žargon v katerem sedaj govore nacionalni „osrečevalci“ ljudstva. In čim glasneje in pogosteje se ga ponavlja, tem bolje se spoznava častito družbo sleparskih igralcev, ki imamo ž njo opraviti!

Pravica do odmora.

Delavcu gre »pravica do dela«. V boju proletariata za boljše življenske pogoje je velikokrat slišati to zahtevo. Le o »pravici do odmora« je malo govora. V drugačno urejeni člo-

PODLISTEK.

Otroška modrost.

Spisal Lev N. Tolstoj.

O veri.

Deček in mati.

Deček: Zakaj se je pestunja danes tako nališpala in tudi meni oblekla novo bluzo?

Mati: Ker je danes praznik in ker gremo v cerkev.

Deček: Kakšen praznik?

Mati: Vnebohod.

Deček: Kaj je to — Vnebohod?

Mati: To se pravi, da je naš gospod Jezus na ta dan šel v nebo.

Deček: Kaj se pravi to — da je šel v nebo?

Mati: To se pravi, da je sfrčal.

Deček: Kako pa je sfrčal — s perutmi?

Mati: Ne s perutmi — sfrčal je enostavno ker je bog in kod bog zmore vse.

Deček: Kam pa je sfrčal? Oče mi je vendar rekel, da je nebo le nekaj dozdevnega, da tam ni nič drugega nego zvezde in za zvezdami zopet zvezde in da je nebo brez konca. Kam je torej sfrčal?

Mati (smehljuje): Sô stvari, ki se jih ne more zapopasti in ki se jih mora verjeti.

Deček: Zakaj?

Mati: Ker starejši ljudje tako pravijo.

Deček: Vendar ste mi vi sami rekli — takrat, še veste ko sem rekel, da bo nekdo

veški družbi, kjer ne bi bilo razrednih razlik in nasprotij in kjer ne bi bilo nobenemu omogočeno izkoriščanje, bi o »pravici do dela« ne moglo b'iti govora. Nekaj naravnega in neizogibnega bi bila taka pravica. Dolžnost, ki jo mora vsak izvršiti, ako hoče služiti splošnim interesom in skupnim pravicam do življenja.

Gospodujoči razred si seveda pridruže le zase pravico do odmora in do življenskega užitka. Da sme gospodujoči razred imeti take pravice, se zdi nekaj naravnega in samoposebi razumljivega. Toda bognečaj, da bi to pravico zahteval zase tudi proletariati. Delavstvo naj bo zadovoljno, če se mu je deloma skrajšala delovna doba. In kjer za utrditev tega naziranja proti proletariatu, bojujočega se za bolj spodobno življenje, ne zadoščajo žuganja, so pa dobri tudi drugačni argumenti. Tarna se tedaj o nevarnosti, preteči domači industriji in narodnemu blagostanju, o konkurenci, o krizi in o potrebi, da se vsak žrtvuje skupnemu blagru, itd. In niso le kapitalisti, ki ob takih prilikah tako govorijo, temveč tudi vsi od kapitalizma živeči paraziti in lenuhi.

Toda kljub vsemu si je znal proletariati s smotrenim in vstrajnim bojem skrajšati delovno dobo in podaljšati prepotrebni odmorni čas. Napredek v tem oziru je neutajljiv. Ako primerjamo delovno dobo delavcev vseh strok pred 50 leti s sedanjim delovnim urnikom, konstatiramo veliko razliko. Zlasti v Avstriji se je veliko doseglo.

Pred 50. leti je delavstvo bilo še tako naivno, da je smatralo za potrebno delati čez svoje moči in čez vsako mero od jutra do večera. Le zavest, da je treba si služiti vsakdanji kruh v potu svojega obraza, mu je bila tolažilo. Toda o taki naivnosti zdaj ni več govora. Delavstvo ve, da ima ravno tako pravico do življenja kot katerisibodi kapitalistični izkoriščevalec ali parazit. In ve tudi, da ako ima pravico do dela, ima obenem tudi pravico do odmora, do počitka. Bajko o delu, ki požlahtnuje, si danes delavstvo raztolmači vse drugače nego pred petdesetimi ali sto leti.

Pred petdesetimi leti je bil 14 ali 15 urnik normalna delovna doba. In nihče takrat ni imel kaj ugovarjati. Nezavedno ljudstvo je zadovoljno garalo, ne da bi proti temu protestiralo ali celo stavkalo. Srečni časi! Tesno more biti kapitalistom pri srcu, ko se jih spomnijo! Te nepotrebne ideje in ti še manj potrebni socialisti! Oni so povzročili nezadovoljnost med »dobrim in potrpežljivim« ljudstvom, ki se mu niti sanjalo ni o kakem razrednem boju, kaj se o organizaciji ali celo o stavki. Tako govorijo — sicer nekoliko prepozno — kapitalisti in njih

umrl, ker se je sol raztreslo: takrat ste mi rekli, da ni treba vseh neumnosti verjeti.

Mati: Neumnosti tudi ni treba verjeti.

Deček: Kako se pa spozna kaj je neumnost in kaj ne?

Mati: Kako? — Verovati se sme le v pravo vero in ne neumnosti.

Deček: In katera vera je prava?

Mati: To je naša vera. (Zase): Zdi se mi, da govorim sedaj sama neumnosti. (Glasno): Idi in reci očetu, da takoj odidem. Daj si opasati prevezo.

Deček: In po maši dobimo šokolado?

O vojski.

Gavrila, rezervist, sluga; Miša, mlad gospodič.

Gavrila: Torej zbogom, Mišenjka, ljubi mladi gospod. Kdove če se kdaj vidiš!

Miša: Torej res odhajaš?

Gavrila: Gotovo, saj je vendar zopet vojna. In jaz sem rezervist.

Miša: S kom je vojna? Kdo vodi vojno, in proti komu?

Gavrila: To ve le bog. Jaz se pri tem ne izpoznam, čital sem o tem v časopisih, ali ne izpoznam se prav. To se pravi, Avstrijanec je baje na nas hud, ker je — kako se jim že pravi? — predobro ž njimi ravnal...

Miša: In zakaj greš ti na vojno?

Gavrila: Zakaj: Saj vsakdo ve; za carja, domovino in pravo vero.

Miša: Ti pa ne greš rad?

zagovorniki. Razumljiva je navsezadnje njih razburjenost. Urnik se je zelo skrajšal in delavstvo je že ugrabilo toliko premoženja kapitalistom, da postaja kapitalistični jok in stok zelo razumljiv. V nekaterih obratih se danes dela polovica ur manj nego pred 50 leti. Mezde so se podvojile. In kljub vsemu temu se ni še niti za del ugodilo vsem zahtevam organiziranega proletariata. Naj bi se tedaj še čudili kapitalističnemu prizadevanju?

Vemo sicer, da so poleg razširjanja razredne zavesti bili še drugi vzroki, ki so omogočili — ali pravzaprav usilili — skrajšanje delavnega urnika. Nadomestitev ročnega dela s proizvodanjem potom strojev in tehnična izpopolnitev je popolnoma predrugačila delovni in proizvodni način. Delo pri stroju je vse bolj intenzivno in bolj izčrpajoče nego ročno delo. Potreba delavca do odmora je zato temvečja. Proizvaja je pa kljub temu, da se dela manj ur na dan, še vsa večja in silnejša nego je bila ob začetku industrielnega razvoja. Podvojeno je proizvodanje delavca potom stroja.

Delo potom strojev je vse intenzivnejše in zahteva od tistega, ki ga izvršuje, vse več sposobnosti in znanja. Z industrializacijo proizvaja se prične razvijati osebnost delavca. Delavec čuti zdaj potrebo po uživanju življenja. Skuša si zato izvojevati omogočitev tega, zahtevajoč več zaslužka in več prostosti. Tako usili kapitalistični razvoj delavcu boj za dosego teh pravic, in v prvi vrsti za dosego večje prostosti.

Važno vprašanje pri tem pa je, kako naj delavcu služi prosti čas. Morda ni odveč poudarjati, da ima proletariati ta čas izrabiti v svrhu svoje popolne emancipacije, v boju za lepše in popolnejše življenje. Pravico ima delavec, kot član človeštva, do popolne afermacije svoje osebnosti, do popolnega uživanja splošnega bogastva. Vkljub splošnemu razvoju smo še zelo daleč od tega. Sicer je uveljavljenje delavskega razreda odvisno od radikalne spremembe človeških interesov in stikov. Le v socialistični družbi, kjer bo vsem zagotovljena pravica do dela in do odmora, bo omogočeno uresničenje teh ciljev.

Tistim, ki zagovarjajo kapitalistične interese vsakokrat, ko delavstvo stopi v boj, lahko odgovorimo. Mi edini izvršujemo v popolni meri naše dolžnosti napram človeštvu, zato je pa temvečja naša pravica do odmora in popolnega uživanja življenja.

Položaj lampistov.

Lampisti vseh avstrijskih železnic so prave žitve železniških uprav. Željam te kategorije uslužbencev se nikakor ni ugodilo. Turnusi so

Gavrila. Kdo pa gre rad na vojsko? Ženo in otroke zapustiti, in če je človeku dobro — ali se ima potem veselje za kaj takega?

Miša: Zakaj pa sploh greš? Reci enostavno: Nočem in ne grem! Kaj bodo potem storili s teboj?

Gavrila (se smeje): Kaj bodo z menoj storili? S silo me bodo tje odvedli?

Miša: Kdo te bo tje odvedel?

Gavrila: Ravnotaki posili-vojaki kot sem jaz.

Miša: Zakaj te bodo tje odvedli? Saj so vsi v takem položaju kot ti.

Gavrila: Eh, zato je vendar gosposka!

Ta enostavno zapove, in odvedejo me.

Miša: In če nočejo?

Gavrila: To ni mogoče.

Miša: Zakaj ne?

Gavrila: Ker... ker ni takega zakona.

Miša: Kakšnega zakona?

Gavrila: Kako čudno vendar vprašate! Z Vami se prav lahko zakramlja. Sedaj pa moram vendar enkrat pripraviti samovar.

O davkih.

Vaški župan; sedemletna mala Gruška.

Vaški župan (vstopi v revno kmečko sobico, kjer je navzoča samo Gruška; ozira se okoli): Ni-li nikogar tu?

Gruška: Mati je šla po kravo na polje in Fedja je na delu.

Župan: Povej materi, da je bil vaški župan tu. Že vtretjič, reci ji, jo opominjam in ji na-

še vedno najslabši, predlagane spremembe plačilnih in napredovalnih razmer, kakor tudi zahteve glede montur in nočne doklade se še ni izvedlo.

Delovne razmere, službeni čas in službeni turnusi lampistov so ostali, kljub splošni spremembi prometnih razmer, taki kot so bili pred 20. leti. Večinoma delajo lampisti neprekinjeno 24 ur, po 24 urnem počitku. Poznavalec delovnih razmer na železnici ni treba prepričevati v neznanosti takega urnika. Lampisti so zaposleni le na večjih postajah, zato pa je njih odgovornost in delo tem večje in njih položaj tem kritičnejši. Delo lampistov je tako raznovrstno, da se skoraj ne da natančno navesti. Skrbeti imajo za razsvetljavo vlakov in službenih vagonov. Čistiti imajo in nadzorovati postajno razsvetljavo. Preskrbeti razsvetljavo neštevilnim premikalnim napravam in ogibom ter za kasarne, za stanovanja uslužbencev itd. Poprave imajo seveda sami izvršiti in poleg vsega drugega so še odgovorni za inventar in morajo jamčiti za redno izvrševanje vseh teh nemaloštevilnih in nelahkih nalog. Ni čudno potem, če niti v 24 urah težkega dela ne utegnejo izvršiti vse naloge. Toda po nekaterih postajah to še ni vse. So postaje, kjer morajo lampisti skrbeti tudi za čiščenje ogib, dostavljanje naznanil vlakov in voznega blaga ter izvrševati razna manipulacijska dela in pomagati pri voznem, premikalnem in postajnem delu. Vse to izvršujejo seveda ne da bi dobivali zato kako doklado ali druge ugodnosti. Delo lampistov je pa tudi zelo nevarno. Ob vsakem vremenu, ob dežju, mrazu ali viharju imajo staviti svetilke na vozove in druge nevarne kraje. Kdor je videl plaziti lampiste z enega voza na drugega med gibanjem vlaka, si zna predstaviti, ki vedno pretijo tem uslužbencem. Število ponesrečenih lampistov nam najglasnejše dokazuje nevarnost, kateri so ti delavci izpostavljeni. Njih delo je vse drugo kot prijazno. V lampisteriji, kjer skoraj skozi celih 24 ur delajo, ni ne svetlobe ne zraka in delo samo na sebi je silno nezdravo. Hudo razsajata tuberkuloza in revmatizem med lampisti. Svoje življenje in svoje zdravje žrtvujejo železniškim upravam, ne da bi se to žrtvovanje vseh svojih moči in življenja uvaževalo. Pri lampistih ni razlike med dnevnim ali nočnim delom. O dokladah pa še govora ni. Težko in izčrpajoče delo zahteva dobro hrano in zadostnega počitka. Pri lampistih pravega počitka ni, zaslužek je pa tak, da si ne morejo preskrbeti niti najelementarnejše življenjske potrebščine. Navadna plača lampista je letnih 900 kron, končna pa 1600 kron, ki jo dobi šele po 16 letni službi. Torej niti končna plača ne znaša 2000 kron, ki se zahteva kot rubežni prosti eksistenčni minimum. In da se pride do te plačilne stopnje, je treba garati

16 in tudi več let. Seveda imajo tudi ti uslužbenci svojo stanarinsko doklado, ali ta nikakor ne odgovarja določbam. Kdor ne pozna razmere teh uslužbencev, si ne more predstaviti način njih življenja. Večidel imajo vsi veliko družino. Kako naj izhajajo s tako borno plačo ob sedanjih gospoparskih razmerah, je nerazumljivo. Uprave železnic pa so gluhe za njih pritožbe. Mari želijo usiliti lampistom najskrajnejši boj!

Preupravičene so zahteve lampistov in treba je tem zahtevam nemudoma ugoditi. Treba je najprej spremeniti turnuse. 12 uram dela naj sledi 24 urni počitek. Uvedba takega turnusa bo koristna ne le lampistom, temveč tudi upravam železnic. Ko bo delavec vedel, da sledi težkemu 12-urnemu delu vendarle zadostni počitek, bo svoje delo tudi zvestejše in koristnejše izvrševal. Druga tudi važna zahteva je ona, ki jo stavijo kleparji-lampisti, da bi se jih namreč priklopilo skupini slug A. Kleparji-lampisti so profesionalisti, ki so se morali svojega dela strokovno izučiti in ki so zaposleni pri železnici kot kvalificirani delavci. Vkljub temu pa spadajo še zdaj v vrsto neizučeni in nekvalificirani delavcev. Uprave železnic vstrajajo pri svojem stališču, da je kleparje in lampiste smatrati kot druge neizurjene delavce. Uprave bi morale vsaj to vedeti, da je namreč v eminentnem interesu železnice, če razpolaga z izurjenimi in pridnimi delavci, ki vsaj toliko zaslužijo, da si lahko preskrbijo vsakdanje življenje, in da jim ni treba biti v večnem strahu za svojo bodočnost in svojih družin. Vemo da nočejo uprave ničesar slišati o zboljšanju razmer tega osebja, toda dolžnost organizacije in vseh lampistov bo, prisiliti upravo, da izvede skromne zahteve izkoriščanih in izstradanih lampistov in kleparjev-lampistov.

Nadaljne zahteve lampistov so: izvedba dveletnih napredovalnih rokov do končne letne plače 2000 kron, kakor se je to priznalo že drugim uslužbencem, določitev upokojevalne dobe ter regulacija delovnega časa in rešitev zahtev glede montur, zlasti da se preskrbi lampistom letne platnene obleke. Nadalje izvedbo nočne doklade, stanarinske doklade in ureditev dopusta. Te zahteve so velike važnosti tudi za vse druge uslužbence. Izvesti bo treba te zahteve v najkrajšem času. Toda priporočati je lampistom in vsem tem to, kar se je vedno, a še ne zadostno povdarjalo, da je namreč izvedba katerihkoli silnih zahtev odvisna le od močne, skupne organizacije. S samimi zastopstvi in s tarnanjem o obupnem položaju se ne doseže ničesar. Le skupna, razredna, na podlagi solidarnosti temelječa organizacija je uspešno sredstvo v boju zoper izkoriščanje. Le če bodo lampisti vsi do zadnjega izvršili svojo stanovsko dolžnost napram sebi in svojim tovarišem, bodo dosegli boljše in boljše azmere.

Župan: Ko boš velika, bodeš to razumela. Povej torej materi, veš.

Gruška: Ne, takih neumnosti ji pa ne povem. Če kaj potrebujeta, ti in car, potem si pa sama napravita. Če mi kaj potrebujemo, si tudi sami napravimo.

Župan: Ali boš ti imela jezik, ko boš velika!

O pijančevanju.

Jesenski večer. Dvanajstletni Makarka in šestletna Marfutka prideta iz hiše na cesto. Marfutka joče. Desetletni Pavluška stoji na stopnjišču sosedne hiše.

Pavluška: Kam hočeta sedaj po noči?

Makarka: Pijan je zopet.

Pavluška: Kdo? Vajin oče?

Makarka: Kdo pa drugi?

Marfutka: Zopet pretepa mater.

Makarka: Ne grem noter. Tepel bo tudi mene. (Sede kraj vrat.) Tu ostanem čez noč. Ne grem noter.

Marfutka plaka.

Pavluška (Marfutki): Kdo bi jokal? Saj ni tako hudo. Nekaj se že da storiti? Ne jokaj.

Marfutka (jokaje): Če bi jaz bila car, bi pretepla ljudi, ki mu prodajajo žganje. Nikomur ne bi dovolila kupčevati z žganjem.

Makarka: Zakaj ne? Car vendar sam kupčuje z žganjem. Drugim ne dovoljuje tega, samo

V pojasnilo članom pokojninskega sklada za sluge južne železnice.

Na razna vprašanja glede na preračunavanje dokupa provizoričnih službenih let in tozadevnih štiriodstotnih obresti naznanjamo, da ima v 17. številki »Železničarja« naveden primer le informativen značaj, da predoči temeljne poteze dokupa tistim, ki žele dokupiti provizorična službena leta. Ponačelih, ki so označena v tem primeru se je posvetovalo in sklepalo o dokupu.

Gospodje kronski juristi upravnega ravnateljstva južne železnice pa so v zapisnik pozneje nekaj vložili, kar se prej sploh ni nameravalo. Članom pokojninskega sklada je še znano iz članka o dokupu provizoričnih službenih let, ki smo ga priobčili v »Železničarju« št. 6 z dne 15. marca t. l., da je izvoljen odbornik, sodr. Scherbaum takoj v začetku zavzel stališče proti visokim odstopkom zamudnih obresti, zlasti pa proti temu, da bi se izvršilo vračunanje šele po nadaljnem dveletnem članstvu v pokojninskem skladu. Vsled te določbe bi bil dokup za mnoge sluga brez vrednosti.

To določbo se je opustilo, ali pri stilizaciji 3. točke člena IV. dodatek V. pravilom pokojninskega sklada za sluga se je dodalo odstavek, da se iz dokupovalcev izpreša par odstotkov več. 3. točka člena IV. naj bi se glasila:

„Obresti, ki jih je plačati v smislu 1. odstavka, je preračunati za ves čas deležne dobe do 1. julija 1912, t. j. do dneva uveljavljenja prej navedenega predloga.“

Tako bi bilo pravično. Sedaj pa ima 3. točka člena IV. sledeče besedilo:

„Obresti, ki jih je plačati v smislu 1. odstavka, je preračunati za ves čas dosedanje deležne dobe do zadnjega dne tistega meseca, v katerem se je ugodilo prošnji za vračunanje službene dobe in za novo zaračunano službeno dobo.“

Iz tega besedila sledi, da mora dokupovalc plačati 4 odstotne obresti ne le za svoja pokojninsko skladna leta, temveč še vrhutega za število let, ki jih namerava dokupiti in pa za mesece od 1. julija 1912. do meseca ugoditve. Ob znani »hitrosti«, s katero rešuje upravno ravnateljstvo vloge članov pokojninskega sklada se morajo dokupovalci pripraviti na to, da bodo mnogi dobili rešitev svoje vloge šele 1. decembra 1912 ali pa 1. januarja 1913. Na ta način bodo morali šest mesecev dalje plačevati štiriodstotne obresti. To »bistroumnost« si je izmislil in vložil kronski jurist upravnega ravnateljstva A II. gospod dr. Albert Grabscheid, da izvleče iz članov večje odstotke.

Za ta junaški čin, ali bolje rečeno atentat na žepa uslužbencev je upravni svet južne železnice s 1. januarjem 1912 gospoda dr. Alberta Grabscheida povzdignil v želez-

zaradi tega ne, ker bi potem on manj zaslužil.

Pavluška: Ne govori neumnosti!

Makarka: Kakšne neumnosti? Vprašaj vendar! Zakaj so pa Akulino zaprli? Ker je kupčevala z žganjem in oškodovala carja.

Pavluška: Storila je baje nekaj nezakonitega?

Makarka: Ravno to je nezakonito, če kdo kupčuje z žganjem.

Marfutka: Jaz bi ji tega tudi ne dovolila. Vsemu je le žganje krivo. Sicer je naš oče jako dober. Če se pa napije, pa nas vse strašno pretepa.

Pavluška (Makarki): Govoriš jako čudno. Vprašati hočem jutri učitelja. On mora vedeti.

Makarka: Da, vprašaj ga.

Drug dan je Prohor, Makarkov oče, prespal in naredil „plavega“. Makarkova mati, ki je pri očesu otekla, mesi testo za kruh, Pavluška pa je šel v šolo. Šolska deca še ni zbrana. Učitelj sedi pred vrati, pušče svojo pipo, in mimo njega gredo otroci v šolo.

Pavluška (pristopi k učitelju): Povejte mi vendar, Jevgenij Semjonič — ali je res, kar mi je včeraj nekdo rekel — da kupčuje car z žganjem? In Akulino so ravno raditega zaprli, kaj ne?

Učitelj: Tvoje vprašanje je neumno in tisti, ki ti je to rekel, je bedak. Car ne kupčuje sploh

ročam, naj na vsak način do nedelje prinese davek k meni, ker sicer ji vzamem kravo iz hleva.

Gruška: Kravo vzameš? Si-li tat? Ali mi je ne damo.

Župan (smehljaje): Glej jo no, kakšna premetena stvarca! Kako ti je ime?

Gruška: Gruška se imenujem.

Župan: Tako, Gruška — res si izvrstno dekletce. Poslušaj torej, Gruška: reci materi, da ji bom vendar le vzal kravo, četudi nisem tat.

Gruška: Zakaj jo pa vzameš, če nisi tat?

Župan: Ker mora vsak plačati kar mu je določeno. Radi davkov jo vzamem.

Gruška: Radi kakih davkov?

Župan: Kako poizveduje ta stvarca! Radi kakšnih davkov? No, radi davkov, ki jih car določi in ki jih mora ljudstvo plačati.

Gruška: Komu jih mora plačati?

Župan: To se bo že videlo, komu jih je plačati.

Gruška: Ali je reven? Mi smo revni. Car je bogat. Zakaj jemlje torej še od nas?

Župan: Saj vendar ne vzame zase. On jih zopet vporabi za nas bedake, za naše potrebe. Za gosposko, vojaštvo, šole, za našo korist takorekoč.

Gruška: Kakšno korist pa imamo od tega, če nam vzameš kravo? To nam vendar ne koristi.

niškega komisarja in pisarniškega načelnika ter plačilno stopnjo 3200 kron. Ali že pol leta potem, to je 1. julija 1912, je bil omenjeni gospod povzdignjen železniškim tajnikom s plačo 3600 kron. Ali s tem velikanskim skokom po pol letu še ni bilo dovolj; tej juristični luči je upravni svet vrhutega podelil še renumeracijo 2000 kron v priznanje njegovih zaslug. Če je omenjeni gospod dobil to darilo zato, da je doplačilni paragraf za obresti na ta način sestavljal, da morajo uslužbenci več plačati, ali pa zato, da članom pokojninskega sklada v bodoče ni treba plačevati višjih kolkovin za svoje prispevke, nam ni natančno znano. Ali to renumeracijo, ki jo je dobil gospod železniški tajnik dr. Albert Grabscheid po komaj sedemletnem službovanju, se mora izprešati iz članov pokojninskega sklada s tem, da dalje časa plačujejo odstotke.

Zmedo, ki jo je že napravil v personalnih zadevah ta gospod s svojim neposredno predpostavljenim ravnateljskim tajnikom dr. Jem Domenego, ni mogoče popisati; brezumno julijsko napredovanje, ki je mnogim kategorijam slug dalo povod za protest pri generalnem ravnatelju pl. Weeberju, je v glavnem delo gori omenjenih gospodov.

Oba sta napačno tolmačila predloge članov personalne komisije glede na podarjena leta uslužbencem, ki so bili nastavljeni s plačo 600, 660 ali 720 kron in to toliko časa, da se je porodil nesmisel, ki se ga je objavilo 1. julija in ki se je ž njim osleparilo stotine uslužbencev za napredovanje, ki jim pritiče.

Ne le, da se je veliko število uslužbencev osleparilo za njih napredovanje, se od teh ljudi še zahteva, da plačajo več odstotkov v pokojninski sklad.

Če se ne opusti tega računa in ne povrne k edino pametnemu načinu, ki smo ga prej navedli, svetujemo vsem članom pokojninskega sklada, da zahtevajo od pokojninskega sklada povračilo kolkovin, ki so jih plačali s prispevki za pokojninski sklad. Mogoče je, da vrne finančni erar južni železnici kolkovne pristojbine od leta 1907 naprej.

Če se to zgodi, morejo tudi uslužbenci zahtevati vračilo plačanik kolkovin. Za sedaj še hočemo počakati, če se gospodje odločijo za edino pametno preračunanje dokupa, eventualno da se črta omenjeni del 3. točke člena IV., kar bodo predlagali izvoljeni odborniki pokojninskega sklada.

V »Südbahnerju« objavljene primere glede na dokup provizoričnih službenih let je preračunal uradnik pokojniške pisarne na podlagi cele 3. točke člena IV. dodatka. Iz tega je takoj razvidno koliko več se mora plačati po tem načinu. V sledečem navajamo primere po obeh načinih preračunanja.

1. primer. Pisarniški ekspedient, ki služi od 1. julija 1883 in pripada pokojninskemu skladu za sluge od 1. julija 1890, prosi za vračunanje petih let svoje prejšnje službene dobe. Za to določen znesek hoče plačati v 60 mesečnih

z nobeno stvarjo. Zato je car. In če so Akulino obsodili v ječo, so jo zato, ker je brez dovoljenja tržila z žganjem in s tem škodovala državni blagajni.

Pavluška: Škodovala? Kako?

Učitelj: Ker je na žganje naložena davščina. Vedro žganja stane državno blagajno dva rublja in v drobni razprodaji osem rubljev in štirideset kopejk. Razlika v ceni gre v državno blagajno. Ta dohodek je velik in znaša sedemsto milijonov rubljev.

Pavluška: Čim več torej ljudje pijo, tem večji je dohodek države?

Učitelj: Gotovo. Če bi ne bilo tega dohodka, bi se ne moglo vzdrževati vojaštva, graditi šol in ustanavljati koristnih naprav, ki so za vas vse tako potrebne.

Pavluška: Če so pa za vse tako potrebne, zakaj se denarja ne pobira naravnost, brez drugega, zakaj se vzame šele žganje na pomoč?

Učitelj: Zakaj se vzame žganje na pomoč? Ker je tako po zakonu določeno. Otroci, sedaj ste najbrž že vsi skupaj — idite vsak na svoj prostor.

obrokih. Njegova letna plača je znašala ob času pristopa pokojninskemu skladu za sluge 840 kron. Pristopil je s petino.

Vračunanje službene dobe se dovoli meseca oktobra 1912.

Doplačati je:

po predlogu odbornikov:	po sedanji obliki čl. IV:
plača K 840—	plača K 840—
+ $\frac{1}{5}$ „ 168—	+ $\frac{1}{5}$ „ 168—

Skupaj K 1008—	Skupaj K 1008—
od tega 10 odstotkov za eno leto K 100·80	od tega 10 odstotkov za eno leto K 100·80
za pet let „ 504—	za pet let „ 504—
4 odstotne obresti za 22 let K 441·42	4 odstotne obresti za 27 let in 4 mesece K 551·04

t. j. od 1. julija 1890 do 1. julija 1912 K 945·52	Skupaj K 1055·04
	k temu 4 odstotne, stopnjevano preračunane obresti za pet let K 110·76
	Skupaj K 1165·80

po prvem računu „ 945·52

Razlika + K 220·28

2. primer. Čuvaj, ki služi od 1. januarja 1878 in pripada pokojninskemu skladu za sluge od 1. januarja 1883, prosi za vračunanje treh let svoje prejšnje službene dobe in hoče tozadevni znesek plačati v gotovini.

Njegova letna plača je znašala ob pristopu v pokojninski sklad 504 kron. Pristopil je le s šestino.

Vračunanje službene dobe se dovoli meseca novembra 1912.

Plača K 504—	Plača K 504—
+ $\frac{1}{6}$ „ 588—	+ $\frac{1}{6}$ „ 84—
od tega 10 odstotkov za eno leto K 58·80,	Skupaj K 588—
torej 10 odstotkov za tri leta K 176·40	od tega 10 odstotkov za eno leto K 58·80,
4 odst. obresti za 19½ let K 208·15	10 odstotkov za 3 leta K 176·40
Plačilo v gotovini	4 odst. obresti za 32 let in 11 mesecev K 232·26
Skupaj K 384·55	Plačilo v gotovini

Skupaj K 408·66

po prvem računu „ 384·55

Razlika + K 24·11

3. primer. Nadsprevodnik, ki je vstopil v železniško službo 1. januarja 1882 in je definitivno nastavljen od 1. julija 1887 si je 1. 1903 dokupil dve leti. Dokupiti si hoče še ostalih 18 mesecev. Koliko mora za to plačati? Vračunanje službene dobe dovoljeno 1. januarja 1913.

Plača K 600—	Plača K 600—
+ $\frac{1}{5}$ „ 120—	+ $\frac{1}{5}$ „ 120—

Skupaj K 720—

od tega 10 odstotkov za eno leto K 72—,	od tega 10 odstotkov za eno leto K 72—,
torej 10 odstotkov za tri leta K 216—	torej 10 odstotkov za tri leta K 216—
4 odst. obresti za 27 let, t. j. od 1. jul. 1885 do 1. jul. 1912 K 233·28	4 odstotne obresti za 29 let K 250·56

Plačilo v gotovini

Skupaj K 466·56

Po predstoječih primerih odpadejo zamudne obresti.

Razlika + K 17·28.

Če plača dokupovalec v obrokih, pridejo k temu še zamudne obresti.

Pokojninski sklad ima člane, ki so člani s plačo in petino, take, ki so člani s plačo in šestino in končno take, ki so člani samo s plačo. Prej navedene primere se lahko vporablja za vse člane. Vendar pa se mora pri tem za preračunanje postaviti šestino namesto petine, ali pa le samo plačo.

Razmere pisarniških slug.

Skrajno neznosne so delovne in mezodne razmere pisarniških slug. Brezuspješni so bili vsi dosedanji boji te kategorije železniških usluž-

bencev. Mezodne razmere se niso spremenile in delovno dobo se nikakor ni skrajšalo. Važne so zahteve pisarniških slug, važne za prizadete in tudi za vse druge sorodne kategorije uslužbencev. Gre se namreč tudi za to, da se jih oprosti čistilnega dela in da se del pisarniških slug priklopi pisarniškim pomočnikom.

Oprostitev pisarniških slug čistilnega dela je v interesu prizadetih in drugih kategorij in v veliki meri tudi obrata in železniške uprave same. Nikakor se ne sme več smatrati pisarniške sluge za navadne hlapce raznih več ali manj visoko postavljenih uradnikov. Dosedaj je pač bilo to v navadi. Tako postopanje napram tej koristni kategoriji uslužbencev je nevdružljivo. Zato je tudi zahteva, da se jih priklopi vrsti pisarniških pomočnikov, popolnoma opravičena. Ko bi čistilna dela izvrševale ženske, bi prvič to delo bilo rednejše in čiščenje boljše, drugič pa bi mesto tega dela pisarniški sluge lahko izvrševali v tem času druga, bolj važna in koristna dela. Seveda ni to glavna zahteva pisarniških slug. Le del tvori vseh onih zahtev, ki so bile predložene železniškim upravam. Ali treba je ta del zahtev v najkrajšem času izvesti in sicer že zaradi tega, ker je od teh pridobitev odvisen uspeh pri nadaljnih mezdah zahtevah. Ko se bodo uprave prepričale, da delo pisarniških slug ne obstoji le v tem, da služijo drugim kot hlapci, ali pa da izvršujejo dela, ki pravzaprav bi morali izvrševati drugi, temveč da so nadvse koristne in prepotrebne pisarniške moči, tedaj se bo gotovo več uvaževalo njih mezodne razmere. Skrajni čas je, da se končno razmere teh uslužbencev uredi in sicer uredi na boljši in pametnejši način nego se jih je dosedaj. Gotovo gre odgovornost za to omalovaževanje pisarniških slug v prvi vrsti na rovaš železniških uprav, ali precejšni del odgovornosti gre tudi na račun prizadetih samih. Nobena druga kategorija uslužbencev ni tako indiferentna napram organizaciji kot je ravno kategorija pisarniških slug. Zadnji, ki so se priklopili železničarski internacionali — treba je to na žal konstatirati — so bili ravno pisarniški sluge. Zato so tudi pri zboljšanju mezd in ureditvi dela zaostali za drugimi železniškimi kategorijami. Sedaj so se seveda tudi v tem oziru razmere precej spremenile. Opaža se med slugami veselo in značilno zanimanje za organizacijo. Uvidelo se je pač, da je le potom močne, skupne, internacionalne organizacije mogoče kaj doseči. Glavna zahteva pisarniških slug — za katero bo morala organizacija v najkrajšem času stopiti z vsem svojim uplivom v boj — je uvedba dveletnih napredovalnih rokov do končne letne mezde 2000 kron. In nadaljna regulacija stanarinske doklade in rešitev zahtev glede stanovanja, službenih oblek itd. Na boj, ki se bo po predložitvi teh zahtev v izvedbo vsilil pisarniškim slugam, se je treba z vsemi močmi pripraviti. Treba je zbuditi zanimanje za te zahteve med pisarniškim slugam, med sorodnimi kategorijami in med vsem osebjem. Kakor so se dosedaj vsi, na trdno podlago organizacije postavljeni boji posrečili, tako bo gibanje pisarniških slug uspešno le, če se bodo pisarniški sluge vsi do zadnjega pridružili železničarski internacionali, ki je edina v stanu rešiti železničarska vprašanja. Od močne organizacije je odvisen uspeh. Zavedni pisarniški sluge naj agitirajo med svojimi tovariši v svrhu okrepanja njih stanovske internacionalne organizacije.

Konferenca delavniških delavcev državne železnice.

Ker namerava uprava državne železnice zopet uvesti na starih progah akordno delo, bilo je treba zoper temu zavzeti stališče. V to svrhu je bila sklicana dne 1. septembra t. l. konferenca delavniških delavcev državne železnice. Konferenca se ni imela le pečati z uvedbo akordnega dela; namen ji je bil tudi protestirati zoper poslabšanje automatike in regulacije mezd. V tem oziru se je tudi prišlo do jako važnih in pomembnih sklepov.

Zastopane so bile na konferenci 42 delavnice državne železnice, ki so poslale 71 delegatov. Prisostvovali so konferenci 3 člani centralnega delavskega odbora, 5 zastopnikov centrale in 4 tajniki železničarske organizacije. Na dnevnem

zastopane so bile na konferenci 42 delavnice državne železnice, ki so poslale 71 delegatov. Prisostvovali so konferenci 3 člani centralnega delavskega odbora, 5 zastopnikov centrale in 4 tajniki železničarske organizacije. Na dnevnem

redu je bilo: 1) Zavzemanje stališča zoper poslabšanje mezdnega napredovanja. 2) Zavzemanje stališča zoper nameravani uvedbi akordnega in nagradnega dela v delavnicah c. kr. državne železnice. 3) Organizacija in taktika.

Konferenco je otvoril poslanec sodr. Tomšchik, ki je pozdravil navzoče delegate v imenu centrale. Priporočila zavzetje primerne stališča zoper nameravani uvedbi akordnega in nagradnega dela in zoper poslabšanje mezdne automatike.

Predsednikom so bili izvoljeni sodrugi Tantsin in Rzechak.

Poroča o obeh točkah dnevnega reda sodr. Somitsch. O prvi točki izvaja sledeče:

Prepričali smo se o času zadnje regulacije plač, da ni uprava državne železnice nikako pripravljena skleniti s svojimi uslužbenci trajne in zadovoljive mezdne in delavne pogoje. Da nasprotno se zdaj skuša poslabšati že itak neznosne razmere. Po statistiki, objavljeni v osrednjem našem glasilu „Eisenbahner“ je razvidno, da bi dobil v 15 letih vsaki delavec, ako se regulacija mezd vrši na nameravani način, za čez 1000 kron manj na mezdi nego mu v resnici pritiče. Po staremu ministrskemu odloku bi imeli delavniški delavci mezdno napredovati vsake dve leti. Drugi odlök, ki je izšel pozneje zagotavlja tem delavcem vsakokratno napredovanje v znesku 20 vin. Potem se je pa uvedlo 3 letne napredovalne roke v znesku 20 vin. Toda poslabšalo se ni le napredovalni način temveč tudi mezde, zlasti temeljne mezde in mezde doklade. V enem samem ravnateljskem okraju se je uračunalo mezdno zvišanje pri napredovanju, izjavilo se jih je pa takoj kot nad mezdno mejo stoječe delavce. V odloku železniškega ministrstva je rečeno, da ne smejo napredovalna mezda prekoračiti spodnje mezdne meje. Vse te mezdne omejitve so jako nejasne in služijo jako sumljivim načrtom. Treba je enkrat glasno vprašati železniškega ministrstva, kaj se nekaj namerava z delavniškimi delavcem.

Niti delo na akord ne bo ugodno uplivalo namezdna napredovanja. Tudi o naraščanju cen akordnega dela ne more biti govora. Neznosne bi bile posledice uvedbe akordnega dela za napredovanje mezd. Tudi glede odmerjanje provizije imajo delavci vzrok biti nezadovoljni. Naša naloga je, splošno nameravano poslabšanje preprečiti in delavstvo vseh delavnicah državne železnice združiti, da mu bo onemogočena branitev lastnih interesov.

Debat, ki je sledila izvajanjem poročevalca, so se udeležili sodrugi Winter, Zapletal, Weiser, Ppenhofer, Geigl, Bufka, Thumhof in Gilg, ki so poročali o razmerah v posameznih delavnicah. Končno so bili enoglasno sprejeti sledeči predlogi:

„Po zadnji regulaciji mezd namerava c. kr. železniška uprava dosedanje napredovanje poslabšati na način, da bodo profesionisti napredovali vsake tri leta za 20 vin. in ostali delavci le vsake tri leta za 10 vin.“

Slabi mezdni pogoji uveljavljeni pri državni železnici, pomanjkljiva uvedba napredovalnih mezd in nameravano poslabšanje onemogočuje delavcem vsaki življenjski pogoj.

Centrala splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva je pooblašena ukreniti vse potrebno in intervenirati pri upravi državne železnice, da se nameravano poslabšanje prepreči.

Delavstvo se ima združiti v skupni organizaciji in pripraviti se z vsemi močmi za boj, ki naj prepreči uvedbo nameravanega poslabšanja.

Končno ima centrala nalogo, da informira delavstvo o neznosnih razmerah pri državni železnici in potom delavskega časopisja vzbuditi pozornost na te razmere, da se bodo sodrugi, ki nameravajo iskati delo pri državni železnici informirani o teh nečloveških delavnih in mezdnih razmerah.“

O drugi točki dnevnega reda nadaljuje svoje poročilo sodr. Somitsch.

Se pravi, da je nameščenje delavniških delavcev škodljivo produkciji delavnicah. Namerava se zopet uvesti akordno delo. V Podmoklskem okraju je že čez dve leti uvedeno nagradno delo. Da se pride do takega delavnega sistema, je uprava pripravljena se posluževati vseh sredstev. Sodrugi v Podmoklih so znali energično in samostojno nastopiti proti uvedbi akordnega in na-

gradnega dela. Gospod nadinspektor Litrov pa hoče na vsak način uvesti tak sistem. Gospod nadinspektor gre tako daleč, da ima pogum trditi, da so tudi socialno demokratični poslanci za uvedbo akordnega in nagradnega sistema. Poslanec Marek je bil celo na nekem shodu o tem interpelliran, posledica tega je bil proces, ki še ni zaključen.

Nevarnost za najelementarnejše interese delavcev državne železnice je nameravano splošno poslabšanje. Zlasti bi uvedba nagrad popolnoma onemogočila vsako smotreno in faktično mezdno napredovanje. Razburjenost med delavci je torej razumljiva. Prejšnji železniški minister je svoj čas izjavil, da se seveda ne more uvesti akordno delo zoper volji delavcev. Gospod Litrov se zdi da je drugačnega mnenja. Toda prepričati se bodé moral tudi on, da ne gre postaviti se proti interesom in volji delavstva. Na vsak način in z vsemi sredstvi je treba preprečiti vsako nameravano nakano na škodo delavniških delavcev.

Izvajanjem referenta sledi važna in stvarna debata, katere se udeležijo sodrugi Winter, Hlavaček, Asböck, Schneider, Weiser, Geiger, Brehak, Scholz, Ansbach, Drechsler, in Heider. Končno so bili sprejeti sledeči predlogi:

„Medtem ko se konstatira da manjkajo vsi, predpogoji za uvedbo akordnega dela v delavnicah državne železnice in to vsled tega, ker manjka zadostno število sposobnega delavstva in ker bi bilo prizadeto osebje vsled uvedbe naj hujše in v vsakem oziru oškodovano, se delavci enoglasno in odločno izrečejo zoper tej nameravani uvedbi.“

Centrala splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva ima storiti vse potrebne korake, da se prepreči nameravano poslabšanje razmer.“

K zadnji točki dnevnega reda ima besedo sodr. Tomšchik, ki pravi, da je to nameravano poslabšanje v nesoglasju z izjavami železniškega ministra, ki je že pred letom zagotovil zboljšanje razmer delavniških delavcev. Sicer je železniški minister še vedno skeptičen napram uvedbi akordnega dela, le gospod Litrov meni, da je treba, kljub splošni nezadovoljnosti to uvesti. Če se mu bo posrečilo je seveda drugo vprašanje. Treba pa je tudi napeti vse moči, da se prepreči poslabšanje mezdne automatike. Klub socialno demokratičnih poslancev, bo v najkrajšem času zopet stavil na dnevni red v parlamentu zahteve železničarjev. Tudi vprašanje temeljnih mezd in mezdne automatike delavniških delavcev pride na razpravo. Treba je pa biti pripravljeni dogodkam. Delavci naj ob vsaki priliki skušajo služiti interesom lastne organizacije in naj o sklepih današnje konference poročajo svojim tovarišem. Protesta današnje konference ne bo brezuspešna. Napad na interese delavcev je treba odbiti.

Ko so še govorili sodrugi Somitsch, Bech, Ruch, Zvegler in drugi, je predsednik sodr. Tentsin zaključil konferenco z pozivom na zborujoče, ki naj sklepe in navodila konference izrabljajo v brid skupnim pravicam.

Konferenca je popolnoma dosegla svoj namen. Važni sklepi ne bodo gotovo ostali neizpolnjeni. Izraz moči, vztrajne volje in globokega prepričanja delavniških delavcev je bila ta konferenca.

Delegati iz Trsta, ki niso dobili dopusta, so poslali sledeči brzojav:

„Želimo vašemu posvetovanju najboljši uspeh. Se strinjamo z vašimi sklepi. Nismo dobili dopusta. Trst V.“

Dopisi.

Celje. Bratski list „Eisenbahner“ je v svoji 25. številki z dne 1. septembra t. l. z dopisom iz Celja zadel prav v živo tukajšnje nemčurje. Ni čuda torej, da je tej gospodi zavrela nje rumena kri. Divjali so kakor obsedeni, Najbolj pa se je odlikoval sesalčni strežaj Graf. To bi ga morali videti, kako je to človeče besnelo in tekal od nižjega do višjega, da bi izvedelo, kdo je spisal dotični dopis. Ni mu dalo prej miru, da je zalotil dva iztisa „Eisenbahnerja“ in sicer v Dürnberggerjevi gostilni v mestu in pa v kolodvorskem bufetu. Gospoda Grafa je tista notica tako pekla, da je oba izvoda spravil. Ne vemo ali si ju bo del v svoj album, ali pa morda čaka, da bodo „Reichsbändlerji“ dobili svojega pristno arijskega

svetnika, kateremu bodo kadili s socialističnimi listi. Če je pa Graf vzel naš list zato, da bi ga čital, mu pa prav radi privoščimo, da vsaj nekoliko zve, kako zastopajo „načni“ (nacionalci) železničarske interese, ker tega itak nikdar ne izve iz lista nacionalcev, „Der deutsche Eisenbahner“. Nacionalna gospoda se boji, da bi se nevednim ovčicam odprle oči in da bi le-te izpre gledale nacionalno izdajstvo.

Priporočamo Grafu, naj odbrži v bodoče v služajih bolj mirno kri, da se mu ne bo vse mesto smejalo in se čudno vpraševalo: „Kaj pa je pravzaprav sesalčnemu strežaju Grafu, da tako divja?“ Še bolje pa bi bilo, če položi roko na srce in reče: „mea culpa, saj sem to zaslužil“. Morda bi ga to privedlo k pameti in bi se še poboljšal.

Sodrugom pa priporočamo, naj imajo odprte oči, da bodo pripravljene na vsak napad, ko navalijo naši nasprotniki na našo organizacijo, ker vedno prežijo v zasedi in nas za vsako malenkost denuncirajo. (Saj tudi jugoslovanski „zvezarji“ niso nič boljši. Opomba tiskarskega vajenca). Če boste stali na straži, bodo nasprotniki za vselej zgubili pogum.

Rdeča straža.

Z velenjske proge. Lokalna železnica Celje-Spodnji Dravograd je bila tako srečna, da je že spomladi dobila uradni list, v katerem je bilo navedeno, da dobe delavci te proge, bodisi postajni ali prožni, delovni red, glasom katerega ne smejo delati več kot 10 ur na dan na postajah, 9 in pol pa na progih. Če bi pa slučaj nanesel, da je delo silno in se ga mora opraviti tudi v čezurnem delu, je to delo tudi posebej plačati. Ali do danes se stanje teh delavcev ni prav nič izpremenilo. Uboge pare morajo delati od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer, postajni delavci pa še dalje in sicer do 9. ali 10. ure zvečer. Če je pa slučajno malo manj dela v skladišču, pa že postajenačelnik skrbi za to, da delavci ne slenarijo, ter jim ukaže, naj opravljajo njegova zasebna dela, dasi je to že zdavnaj prepovedano. V tem je mojster zlasti postajenačelnik v Polzeli, ki izkorišča delavce v svojo korist. Kopati morajo na vrtu, saditi salato, obirati in sušiti hmelj itd. Kje pa je železniško ravnateljstvo, da trpi kaj takega? Ali morda spi, da ne pouči gospoda Rauscherja, da kaj takega ni dovoljeno? Če pa zahteva delavec plačilo za čezurno delo, mu pa gospod Rauscher grozi z odpustom iz službe. To je pa res že skrajna predrznost! Če hoče gospod načelnik imeti opravljena svoja zasebna dela, naj si zato najame delavca in ga naj plača, ne pa da izkorišča železniške delavce. Menda smo se dovolj jasno izrazili!

Domače vesti.

„Edinost“ je odgovorila na notico, ki jo je napisal „Železničar“ o Rybarevi govoranci na znamen železničarskem shodu v ulici S. Francesko in katero smo objavili tudi mi. Kakor vedno, nam je zaprla sapo „Edinost“ tudi topot. Topot pravzaprav še bolj kot kdaj prej, zakaj njeni uradniki so se izkazali, da znajo šteti celo do deset in da so zahajali prav pridno v socialno šolo starih babur, ki imajo o socializmu in socialni demokraciji toliko pojma kolikor Kitajci o razmerah na Kranjskem. „Edinosti“ ne gre v glavo da bi mogel obstajati svet brez kapitalistov. Ker ji to ne gre v glavo, je zopet razumljivo, da nima ta list nobenega zmisla, ki bi mu omogočal ločiti kapital od kapitalizma. Za „Edinost“ je kapital to kar je za njo, kapitalizem. In ker ne zna „Edinost“ tega ločiti, je naravno, da je vsaka polemika z njo glede tega vprašanja odveč. Svoj čas so tržaški narodnjaki snovali slovansko internacionalo. Vzrok bede so spoznali v pomanjkanju bogastva. Odhod kapitalistov iz Avstrije bi pomenil za gospode pri „Edinosti“ odhod kapitala. Srečno pot v življenje vsem, ki zajemajo svoje znanje iz tako globoko znanstvenega pisanega lista.

„Narodna piščalka“ se zaletava v sobotni številki v socialno demokratično stranko, kateri očita, da zavija resnico. Nič izrednega navsezadnje. Glasilo Rybara ni niti pri inseratili uvaževanja vredno. Vemo, da bi rada bila modra. Toda nesreča je, da ji manjkajo za to vsi predpogoji. Da pokaže svoje slovniške zmožnosti, piše v omenjenem odgovoru na „Železničarja“ zelo elegantno

stilizirane stavke. Na primer: „Odgovor na kaj takega bi se reklo metati (!) biserje (!) pred svinje. Toda slovniške sposobnosti „Narodne piščalke“ so postranska stvar. Ker pa „Edinost“ zagovarja izdajstvo meščanskih in narodnjaških strank na škodo železničarjev, in ker se v svojem zagovarjanju, kakor Rybar v svojih jeremijadah naslana vedno na izvajanje Heineja, zakaj očitata Heineja, ki je skušal na ravno tako nesrečen način kot „Edinost“. Rybar in „Jugoslovanski železničar“ opravičiti izdajstvo ob priliki glasovanja za 17 milijonski Tomschikov predlog, hočemo posvetiti tej čedni družbi z besedami, ki je čitati v glasilu nemško-nacionalne delavske stranke „Deutsche Arbeiter Zeitung“. To skozinskoz nacionalistično glasilo piše: „zvite argumentacije ne morejo prepričati o dobroti meščanskega zastopstva, pač pa nudijo neovržen dokaz, da je bilo postopanje meščanskih poslancev sploh, zlasti pa nemško nacionalne zveze (mi bi rekli: in „Jugoslovanov“) skrajno slabo. „Omenjeno nacionalistično glasilo se nadalje norčuje iz Heinejevih izgovorov o „višjem blagoslovu“, glede soglasnega sprejema 38-milijonskega predloga, o pasivnosti državnih železnice itd. Potem pa zbadljivo nadaljuje: „Da, gospod poslanec Heine, zakaj očitata socialnim demokratom demagogijo? („Edinost“ očitata socialnim demokratom demagogijo. Opomba ured.) Le-ti bi vendar bili neumni, če bi politične nerodnosti ali celo neodkritosti meščanskih poslancev ne izkoristili v svoje namene. Vrhutega smo o bojnem načinu rdečkarjev predobro pohčeni, da bi ne vedeli kje je demagogija. Tokrat je demagogija na strani meščanskih poslancev. Le-ti so že meseca decembra 1911 morali vedeti o pasivnosti in o okolščinah, ki je od njih — kakor pravijo — odvisno izplačilo 38 milj. za železničarje. Torej bi morali kot modri politiki že takrat reči: „non possumus“ (ne moremo). „Deutsche Arbeiter Zeitung“ nadalje neusmiljeno razcefra izgovor na nove davke, ki se brezobzirno nalože ljudstvu. Pobija potem trditve, da nacionalistične zveze ne uganjajo razredno politiko v korist kapitalističnih razredov in končno neumni in izvit izgovor, da bi se zlada poslužila § 14, če bi sprejet Tomschikov predlog. — Kaj bo rekla „Narodna piščalka“ k trditvam tega pristno nacionalističnega lista? Mari se pa bo sklicevala na kapitalistično izseljevanje? Srečni oni, ki so duševno revni, zakaj njih je božje kraljestvo!

Dragoceno priznanje glede na predlog sodruge Tomschika je čitati v glasilu nemško nacionalne delavske stranke, „Deutsche Arbeiter Zeitung“. Povod temu je nudil »Der deutsche Eisenbahner« v svojih štev. 21 in 22, kjer sta poslanca Heine in Stölzel skušala oprati nacionalno izdajstvo železničarjev, za katere sta se ob času volitev toliko poganjala. Ali švindl se ni posrečil. »Deutsche Arbeiter-Zeitung« konstatira o Heineju, da

„zvite argumentacije niso pripravne, da bi prepričale o dobroti meščanskega zastopstva, pač pa nudijo neovržen dokaz, da je bilo postopanje meščanskih poslancev sploh, zlasti pa nemške nacionalne zveze skrajno slabo“.

Gospod c. kr. stavnik svetnik je torej temeljito razkrinkan! Gori omenjen list se nato norčuje o Heinejevih izgovorih, o »višjem blagoslovu« opravičenih zahtev potom soglasnega sprejema 38-milijonskega resolucijskega predloga, o pasivnosti državnih železnice itd. Potem pa zbadljivo nadaljuje:

„Da, gospod poslanec Heine, zakaj očitata socialnim demokratom demagogijo? Le-ti bi vendar bili neumni, če bi politične nerodnosti ali morda celo neodkritosti meščanskih poslancev ne izkoristili v svoje namene. Vrhutega smo o bojnem načinu rdečkarjev predobro poučeni, da bi ne vedeli kje je demagogija. Tokrat je demagogija na strani meščanskih poslancev. Le-ti so že meseca decembra 1911 morali vedeti o pasivnosti in okolščinah, ki je od njih — kakor pravijo — odvisna izvedba 38 milijonov za železničarje. Torej bi morali kot modri politiki že takrat reči: „non possumus“ (ne moremo).

Ubogi Heine! Vse njegove skrbno iztuhtane izgovore neusmiljeno razcefra »Deutsche Arbeiter-Zeitung«, tudi izgovor na nove davke, ki se jih naj brezobzirno naloži nemaničem, potem že več kot smelo trditve, da nacionalna zveza ne uganja razredne politike in končno neumni izgovor, da bi se vlada poslužila § 14., če bi bil sprejet Tomschikov predlog. Ali „Deutsche Arbeiter-Zeitung“, bo že še pravočasno zopet prekinjena.

Izvajanja lista »Deutsche Arbeiter-Zeitung« pa so tudi neusmiljena klofuta za gospodo okoli „Zveze Jugoslovanskih Železničarjev“, ki si je izbrala poslanca Heineja za svojega zaščitnika. Dr. Rybar, in ž njim kapacitete Z. J. Ž. krošnjarijo s Heinejevimi »razlogi« odklonitve 17-milijonskega predloga. Če se jih pa prav v živo zadene, pa začnejo »pobjati« naše razloge z zmerjanjem in — šolskim vprašanjem.

Dva odloka državno železniške uprave. Uprava avstrijskih državnih železnice se razlikuje od železniških uprav v drugih deželah v tem, da z vsemi sredstvi ogabi ljudem potovanje, namesto da bi v potovalni sezoni olajšala promet z nižanjimi cenami in posebnimi vlaki. V tem je podobna trgovcu, ki zagradi odjemalce za vrat in jih postavi na prosto, da se reši gnječe. Tudi letos dela železniška uprava na ta način, seveda z bistroumno razliko. Ali ne povsod in ne vedno. Seveda se s tem načinom ne more pričeti pri tistih »višjih« plasteh, ki so pod vsemi mogočimi naslovi trajno opremljene s prostovožnimi listki prvega razreda. Zato pa se mora predvsem štediti pri najnižjih uslužbencih državnih železnice, ki niso višji uradniki. Da povzdigne veselje do službe in pa v interesu prometa je državno železniško ravnateljstvo izdalo ukaz, glasom katerega »je uslužbencem državnih železnice dovoljevati vporabo brzovlakov na progah državnoželezniških ravnateljskih okrajev Dunaj, Line, Inomost, Beljak in Trst v dobi od 28. junija do vstevši 14. julija in pa od 1. do 20. septembra le v posebnih izrednih slučajih, če so zato nujni razlogi«. Dobro. Torej nižji sužnji krilatega kolesa naj v počasnih vlakih zapravijo svoj skromno odmerjen čas za odmor, da se more tercijskem, tercijskam in drugim takim ljudem, ki so za 2 kroni kupili vstopnico za evharistični kongres, nuditi neomejen prostor v brzovlakih. Tako odreja namreč drugi odlok ravnateljstva državno železniške uprave. Vdeležencem evharističnega kongresa na Dunaju se od 5. do 22. septembra dovoli za vožnjo nad 50 kilometrov znižano ceno in sicer polovico navadne vožne cene za tretji razred. — Tako je doseženo! Farska kuharica se fino vozi v brzovlaku skozi celo Avstrijo, železničarji s svojimi družinami pa se vozijo za njimi lepo počasi v navadnih počasnih vlakih.

Avstrijski državni dolgovi. Iz letnega poročila, ki ga izdaja nadzorovalna komisija državnih dolgov, je razvidno, da je imela Avstrija ob koncu leta 1911. 12.460.6 milijonov državnega dolga. V svrhu pokritja tega dolga je določena letna svota 484.2 milijonov kron. Na račun posameznega državljanca gre letnih 34.80 kron državnega dolga. Nobena druga država v Evropi ni nakopičila toliko dolga, kot ga je zlasti v zadnjih letih nakopičila Avstrija. Tisti, ki ima poplačati te dolgove je seveda delavstvo. Toda do tukaj ni še vse. V teku kratkih mesecev leta 1912. se je država zadolžila še za četrto milijarde. V jeseni bo račun predložen parlamentu, da ga krščansko-socialni in narodnjaški patrijotje odobrijo. Ti ga bodo odobrili — kakor je to vedno in redno bilo opaziti — in država bo seveda nadaljevala svojo pogubonosno zadolževalno politiko. Več kot polovica državnega gospodarstva je vržena militarizmu in birokraciji v žrelo. Če se bo tako nadaljevalo, ljudstvu ne bo ostala v kratkem niti tretjina vsega gospodarstva. Da je taka politika usodepolna za ljudstva in da je bankerota neizogibna je jasno. Toda vlada se za vse to prav nič ne zmeni. Nemara misli, da se da potom davkov še kaj več izprešati iz delovnega ljudstva. Toda kdo je pravzaprav kriv tega, vlada ali pa zoper interese ljudstva koalirani nacionalistični in klerikalni trabant?

Železniška nezgoda na postaji. V nedeljo 8. t. m. ob pol 10 dopoldne se je dogodila v Medvodah na železniški postaji nezgoda. Križala sta se dva vlaka; tisti, ki je vozil proti Ljubljani, je zadel železniškega mojstra Rudolfa Podpaca ob levo ramo in ga podrl s tako silo na tla, da je obležal nezavesten. Dobil je težko rano zadej na glavi. Prenesli so ga v njegovo stanovanje, kjer se je kmalu zavedel.

Železniška nezgoda. Dne 7. t. m. je peljal posestnik Josip Borštner iz Gabrovke pri Sv. Križu s svojim vozom čez železniški prelaz pri

Rogovih, kjer ni nobene zavore. Bilo je ob 10. dopoldne in v tem hipu je pridrvel mešanec iz Trebnjega. Stroj je zgrabil zadnji del voza in ga razbil. Borštnerja je zagnalo v železniški prekop, konja sta s prednjim delom voza odirjala, a so ju kmalu vjeli. Borštner se k sreči ni poškodoval; nezgoda se je zgodila zategadelj, ker je bil preslišal svarilni signal strojevodje.

Žrtev poklica.

Dne 30. avgusta zjutraj se je zgodila na divaškem kolodvoru nesreča, ki je stala življenje delavca in sodruha in ki je vse one, ki so žrtev osebno poznali, žalostno iznenadila. Sodrug Verdnik je prišel pod vlak in ostal na mestu mrtev. Vest o tragični smrti zvestega in znanega sodruha se je takoj raznesla po vseh progah. Pokojni je bil vsem zelo priljubljen. Spoštovani in cenili so ga celo politični nasprotniki. Bil je od najmlajših let član organizacije, v procvit katere je žrtvoval vse svoje dragocene moči, celo svoje življenje. Bil je priden in delaven agitator. Organizacija železničarjev in stranka sploh je izgubila koristnega in dragega pristaša in bojovnika. Bil je več let blagajnik skupine železničarjev v Divači, kjer je s svojim neustrašenim nastopom veliko pripomogel organizaciji železničarjev in razširjenju naših principov. Kako močno je bil smrtno ponesrečeni sodrug priljubljen, je kazal najlepše spoved pri pogrebu. Tovariši in uradniki na postaji so se polnoštevilno udeležili pogreba. Prišli so ga poslednjikrat spremiti tudi sodrugi iz Trsta, Ljubljane, Zidanega mosta, Sv. Petra, iz Opčin in iz vseh bližnjih postaj. Položili so mu na grob vence in evetke. Poslovil se je ob odprtem grobu od dragega tovariša in sodruha v imenu organizacije in stranke sodr. Golauh iz Trsta. Za nas, ki smo ga poznali in cenili, ni umrl, ker živel bo v našem spominu, v duhu skupnih stremeljenj in bojev. Nadaljevati moramo delo in boj, ki ga je umrl sodrug skozi vse svoje življenje izvrševal zvesto in neutrudljivo. — V kratki dobi 6 mesecev je to že druga smrtna nesreča na tukajšnji postaji. Ob gomili ponesrečenega delavca je sodrug Golauh izrazil nezanosnost tega dejstva. Treba je bolj ceniti delavsko življenje in s potrebnimi odredbami preprečiti take nesreče.

Incizemstvo.

Na grobu Ferdinanda Lassalla. Kljub gonji za venci in plenjenju rdečih trakov je tudi letos dobil predbojevnik modernega delavskega gibanja znamenja ljubezni in spoštovanja na svojem grobu. Na dan Lassallove smrti, 31. avgusta, so močne policijske straže od jutra do večera strazile izraelitsko pokopališče v Bratislavi. Sodrugi pa so topot drugače počastili Lassallov spomin kakor prejšnja leta; vence so položili šele v soboto zjutraj na grob, in ko so se policaji peš in na konjih pod vodstvom komisarjev postavili okolo groba, je bilo počastenje večinoma že pri kraju. Policija je na to tudi drugim vencem dala mir. Daleč preko pokopališča so zopet žareli rdeči venci, ki so jih dala položiti na grob socialno demokratična društva Vraslava (mesto), Vraslava (dežela), strokovni kartel in tovarne. H grobu je poromalo več sto proletarcev.

Vojaški vlak zgorel. Na postaji Ruzaevka ob Moskva—Kazanski železnici se je dogodila grozna nezgoda. Iz Sisrana prihajajoč vojaški vlak, ki se je v njem nahajal tudi smodnik, patrone in naboji za strojne puške, je pri postaji Ruzaevka zletel v zrak. Z veliko silo je streljivo eksplodiralo v notranjosti vóz, vsled česar se je vnel ves vlak. Smrtnonevarne opekline je dobilo 43 vojakov. Vse vlakovno osebje je ranjeno. Železniški tir s pragi in tračnicami vred je razdejan v velikem obsegu. Cel vlak, ki je vseboval med drugim 10 vóz nabojev, 3000 pudov smodnika in mnogo pašk, je zgorel. Promet je prekinjen.

Prepoved alkohola na norveških železnicah. Norveški državni zbor je sprejel pred kratkim z 61 proti 59 glasovi predlog, ki so ga vložili protialkoholisti. Predlog določa, da ne smejo po norveških železnicah piti popotniki opojnih pijač, ki imajo več kakor 2 in eno četrtno procenta alkohola. Predlog so zato sprejeli, ker so se dostikrat potniki pritoževali, da jih nadlegujejo pijani sopotniki med vožnjo.

Železniški stroj so odpeljali. Iz Petrograda poročajo: Na postaji Ščereporka je stala težka, kurjena rezervna lokomotiva. Hoteli so jo priključiti poštnemu vlaku, ki prihaja iz Vologde. Naenkrat pa je odpihala rezervna lokomotiva s postaje. Neznavec je stopil na stroj in ga spravil v tek. Z neznansko hitrostjo je drvil stroj proti Vologdi, odkjer bi bil moral priti osobni vlak. Brzovjavno in telefonično so sporočili na bližnjo postajo, naj čaka poštni vlak na stranskem tiru, da bo glavni tir prost za ukradeni stroj. Za ukradenim strojem so se peljali s strojem brzovlaka orožniki, da dohite tata. Pričela se je divja gonja. Čeprav je tat drvil z ukradenim strojem na vso moč, vendar mu je bil brzovlakov stroj vedno bližje. Ko je tat uvidel, da ni izhoda, je ustavil stroj, skočil in zbežal v bližnji gozd. V gozdu so ga orožniki kmalu dohiteli. Z ukradenim strojem so nameravali izvršiti najbrže napad na pribhajajoči poštni vlak. Aretirani tat noče izdati svojih tovarišev in sploh noče povedati nikakršnih podatkov o svoji osebi.

Raznoterosti.

Nekdaj — sedaj. Zgodovina uči in farji nam vedno oznanjujejo, da je Kristus reven hodil okrog in da on, Sin Vsegamogočnega dostikrat ni vedel, kam naj položi svojo trudno glavo. Kakor se je njemu godilo, tako tudi njegovim apostolom in učencem, ki so peš potovali po svetu. Če bi mojster dandanes hodil po svetu, bi se mu bolje godilo, ker njegovim namestnikom se godi ravno tako dobro kakor bogatinom, ki so živeli ob njegovem času. In ravno o teh je rekel, da gre ložje velblod skozi šivankino uho nego bogatin v nebeško kraljestvo. V kakšnem nasprotju so sedanji apostoli napram svojim prednikom, je razvidno iz notice, ki jo je priobčil olomuški »Pozor«. Ta list piše:

»Olomuško nadškofijo bo na evharističnem kongresu zastopal kardinal dr. Franc Bauer, ki pride na Dunaj s celim svojim spremstvom. V slavnostnem sprevodu se bo kardinal vozil v zgodovinski zlati kočiji, ki jo rabi le ob največjih praznikih. Ta voz izhaja še izza vladanja cesarice Marije Terezije in ga bo vleklo šest vrancev. Voz in konje prepeljejo nalašč zato iz Olomua na Dunaj. Vsi sluge in lakaji dobijo nove uniforme.«

Gospod je hodil reven peš po svetu, njegovi namestniki pa se vozijo s šestimi konji v razkošnih zlatih kočijah, obdani od trume novo uniformiranih lakajev. Verno ljudstvo, premišljuje nekoliko!

Viljem II. — vlomilec. Listu »Schweizerische Allgemeine Volkszeitung«, ki je slavil nemškega cesarja v sliki in članku, se je pripetila majhna nezgoda. Ker se je izpustilo črto, ki naj bi ločila sliko od ostale vsebine, se čita:

„Viljem II. nemški cesar je izjavil, da je izvršil vlome, ko ni bil pri pravi pameti. Če je bil pri pravi pameti ali ne, na vsak način je pri svojih tatvinah pokazal dober okus, ker stvari, ki jih je nakradel, so bile vedno najboljše, kar jih je bilo v hiši. Dragocene kamne in akvarele je najraje jemal in vedno je dal prednost hišam milijonarjev pred onimi drugih ljudi, ki so imeli manj denarja.«

Naraščanje vožne hitrosti. Leta 1559, tako pripoveduje francoska statistika, je prevozil poštni voz na uro tri in pol kilometre. Leta 1692 je poštni voz prevozil na uro že en kilometer več. Leta 1786. so prišli v promet poštni brzovozi, ki so prevozili povprečno vsako uro pet in pol kilometrov, leta 1816. so ti vozovi dosegli hitrost 6,8 kilometrov na uro in leta 1834. celo 9.7 kilometrov. Za počasnimi poštnimi vozovi so sledile železnice in njihova hitrost je rasla tako: leta 1867. so prevozile železnice povprečno 59 kilometrov na uro, leta 1887. po 63 kilometrov in od leta 1900. dalje prevozijo najhitrejši vlaki po 90 kilometrov na uro. Z električnimi vlaki so prevozili pri poskusnih vožnjah po 200 kilometrov na uro.

Vsi možje na krov. Uredništvo našega bratskega glasila v Düsseldorfu je dobilo sluhajno vabilo ljudskega društva za kat. Nemčijo k sestanku zaupnih mož. Vabilo se glasi: Visokospoštovani gospod! V sredo, 21. avg., bo ob pol 9. zvečer pri Kreuderju, Citadelska cesta,

sestanek zaupnikov, h kateremu Vas najljubneje vabimo.

Dnevni red:

- 1. Prispevki.
- 2. Zimski program.
- 3. Zborovanje v Appolovem gledališču.
- 4. Agitacija.
- 5. **Kruh s klobasicami in pivo zastoj.**

Vsi možje na krov! Z društvenim pozdravom Jožef Laumen, kaplan — Kaj bi bilo, če bi predlagal potem, ko so že vsi možje na krovu in bi se moral pričeti sestanek, eden od zaupnikov, naj se postavi 5. točka dnevnega reda zaradi »nujnosti« na prvo mesto in če bi ta predlog ostali dovolj krepko podprli pri glasovanju, ali ga celo sprejeli soglasno? Predsedniku bi ne preostalo drugega, kakor da pozvonji, namreč — natakarkju.

Iz uradnih listov.

Rubežen službenih, mezdnih in pokojninskih prejemkov.

Odlok železniškega ministerstva z dne 10. julija 1912. št. 939/E. M. vsem organom glede na izpremembo eksekutivnopравnih določb potom zakona z dne 17. maja 1912. drž. z. št. 104 o zvišanju rubežni prostega zneska službenih, mezdnih in pokojninskih prejemkov in drugih. Dne 1. avgusta 1912 stopi v veljavo zakon z dne 17. maja 1912, drž. z. št. 104. Vsled tega zakona se zviša rubežni odtegnjen najmanjši znesek aktivitetnih prejemkov od 1600 K na 2000 K, pri pokojninah pa od 1000 kron na 1200 kron. Za nastavlence še nadalje obstoječa omejitev, da je rubežni podvržena le ena tretjina, ali po okolnostih dve tretjini prejemkov, ostane neizpremenjena.

Za rubežen v svrhu dajatve za prehranitev, določene po zakonu, ostane glasom zakona člen III., št. 1, glede na najmanjše zneske, ki so za civilne uslužbence sedaj veljavni, pri zneskih 800 kron in 500 kron.

Z ozirom na določbo, nadalje sprejeto v zakon člen III., št. 1, velja v bodoče za rubežen prejemkov sledeči pregled:

	Od prejemkov javnih uradnikov in njih zaostalih in sicer		Od prejemkov zasebnih uslužbencev in njih zaostalih in sicer		Od prejemkov v § 291, št. 1, 2, 3, E. O. omejeno vrste
	od aktivitetnih doklad	od pokojnin	od službenih prejemkov	od pokojnin	
Rubežni je otegnjeno	pri rubežni za dajate, ki nimajo prednosti	dve tretjini, najmanj pa 2000 kron	dve tretjini, najmanj pa 1200 kron	2000 kron	1200 kron
	pri rubežni v svrhu dajatve za prehranitev, določeno po zakonu,	ena tretjina, najmanj pa 800 kron	ena tretjina, najmanj pa 500 kron	800 kron	500 kron
	pri rubežni v svrhu dobave davkov, pribitki in premožensko prenosne pristojbine	*) dve tretjini, najmanj pa 2000 kron	dve tretjini, najmanj pa 1200 kron	1000 kron	600 kron
					**) 1200 kron

*) Davki ne vživajo pri javnih uradnikih nobene prednosti.
**) Tudi tu ne vživajo davki nobene prednosti.

Z. c. kr. železniškega ministra: **Grienberger.**

Odlok železniškega ministerstva z dne 17. avgusta 1912, št. 35.639 ex 1911. Vsem organom glede na izpremembo provizoričnih določb za personalne komisije in centralni odbor za personalne zadeve uslužbencev c. kr. avstrijskih državnih železnic in ureditev poslovanja pri vlaganju predlogov od strani članov teh korporacij.

Določam sledeče izpremembe z odlokom železniškega ministerstva z dne 23. marca 1907, št. 17.013 (uradni list 1907, XVIII komad, št. 29) objavljenih provizoričnih določb za personalne komisije in centralni odbor za personalne zadeve c. kr. avstrijskih državnih železnic:

„1. odstavek 2. se ima v bodoče glasiti:

„Sekcija za uradnike obsega tudi uradniške aspirante, voluntèrje in železniške oficijantke, sekcija poduradnikov, oziroma slug pomožne poduradnike, oziroma pomožne sluge“.

č 2. odstavek 1. dobi sledečo obliko:

„Pri personalnih komisijah državnoželezniških ravnateljstev sestoji sekcija uradnikov iz šestih, sekcija za poduradnike iz sedmih, sekcija za sluge iz devet izvoljenih članov in po treh, po državnoželezniškem ravnatelju imenovanih članov“.

č 4. zadnji odstavek naj se glasi:

„Poleg teh izvoljenih članov komisije imenuje državnoželezniški ravnatelj iz krogov uradnikov, poduradnikov in slug po tri člane in njih namestnike za dotično sekcijo personalne komisije: pri tem se je po možnosti ozirati na uslužbenec tiste vporabne kategorije, ki se nima izvoljenih članov“.

č 5. odstavek 1. naj se glasi:

„Dan volitve za personalne komisije določi vsako državnoželezniško ravnateljstvo za svoje uradno področje in ga naznani najmanj dva tedna pred volitvijo v svojem uradnem listu“.

č 6. odstavek 2.:

V predzadnji vrsti je število izvoljenih članov centralnega odbora popraviti od „dva najst“ na „šest najst“.

č 9. odstavek 1. dobi sledeči dostavek:

„Železniške oficijantke so glede volilne pravice in volilnosti dodeljene skupini uradnikov.“

č 16. dobi sledeče besedilo:

„Imena vdeležencev sej kakor tudi kratko zabeležen tek posvetovanja in izid glasovanja je pri centralnem odboru kakor tudi v personalnih komisijah vzeti na zapisnik. Za njega izgotovljenje mora skrbeti predsednik ter pritegniti zapisnikarja.“

Vsakemu članu dotične korporacije se vroči prepis zapisnika, katerega izvirnik hrani predsednik. Najkasneje po preteku osmih dni po seji mora predsednik personalne komisije predložiti prepis zapisnika državnoželezniškemu ravnateljstvu.

Vse povodom sej komisij izdane odredbe je naknadno zabeležiti v izvorni zapisnik. Vpogled v izvorne zapisnike je dovoliti članom na njih zahtevo o priliki vdeležbe naslednjih sej“.

Predstoječe izpremembe in izpopolnitve stopijo takoj v veljavo.

Nadalje se izdaja v delni izpremembi in izpopolnitvi določb odloka z dne 7. novembra 1907, št. 52.623 (uradni list c. kr. železniškega ministerstva 1907, LVIII. komad, št. 85), za vlaganje predlogov od strani članov personalnih in centralnega odbora sledeča navodila, ki jih je natančno vpoštevati:

Postopanje glede na konkretne personalne zadeve ostane izključeno iz delokroga centralnega odbora kakor tudi personalnih komisij. Vsled tega je tozadevne iniciativne predloge odkloniti brez nadaljnega obdelovanja. Ravnotako so predlogi, ki se tičejo pokojninskih in provizijskih zadev, izključeni iz obdelovanja v personalnih komisijah in centralnem odboru, ker spadajo v odbor za pokojninski, oziroma provizijski sklad

Iniciativne predloge, ki spadajo v delokrog personalnih komisij, morejo vlagati le člani teh komisij, predloge, ki spadajo v delokrog centralnega odbora, morejo vlagati le člani centralnega odbora, oziroma se o njih razpravlja le v dotični korporaciji. Torej je tudi iniciativne predloge, ki spadajo v delokrog centralnega odbora, če jih je vložil član personalne komisije, ki ni član tega odbora, brez nadaljnj obravnave vrniti dotičnemu članu personalne komisije.

Iniciativne predloge članov personalne komisije je izročiti neposredno predsedniku personalne komisije.

Iniciativne predloge članov centralnega odbora je potom predpostavljene državnnoželezniškega ravnateljstva oddati predsedniku centralnega odbora.

Iniciativne predloge se more vsak čas vložiti; razpravljati pa se more o njih na prvi seji po vložitvi le tedaj, ce so dospeli na pristojno mesto najmanj štirinajst dni pred dnevom seje. O predlogih, ki so dospeli kasneje, se more razpravljati šele na drugi seji.

Da se zagotovi dan vložitve, je vsakemu predlogu pri dotičnem državnoželezniškem ravnateljstvu pritisniti pečat z datumom prejema.

Vsak posamezni iniciativni predlog je spisati na posebno polo; eventualno pismeno utemeljitev predloga je posebej dodati predlogu.

Tem povodom se opozarja uslužbenec na zaključne določbe navodenega odloka železniškega

ministrstva z dne 7. novembra 1907, štev. 52.623, ki se glase: Ker se je z uvedbo ponovno omenjenih institucij — neglede na redno službeno pot, ki je predpisana v č. 21. službenega reda za naznanjanje želj in pritožb — podelilo uslužbencem dalekosežno pravico, da potom izvoljenih zaupnikov svoje kategorije na neposredno kompetentnem mestu predlagajo svoje zadeve splošnega značaja in s tem povzročijo službeno posvetovanje ob vdeležbi teh zaupnikov, se mora osebje tozadevno držati v bodoče izključno le omenjenih poti.

Forster.

Iz organizacije.

Funkcionarjem in članom naše organizacije na znanje!

(Naknadno pošiljanje listov).

I.

Vsem funkcionarjem krajevnih skupin in vplačevalnic ter članom naše organizacije naznanjamo, da se ne bo več naknadno pošiljalo ustavljenih števil „Železničarja“ itd. tistim članom, ki so nad šest tednov zaostali s svojimi prispevki. Od ene ekspedicije do druge se mora okoli 2000 izvodov strokovnih listov naknadno razpošiljati, kar stane mnogo denarja. Dopolnilo se bo v bodoče strokovni list le od tiste dobe, ko zopet začne plačevanje. Da ne bo treba članom predolgo čakati na svoj strokovni list, se priporoča da se sprejemnice novih članov takoj pošlje na Dunaj. Da se prepreči motenje in nerednost v pošiljanju strokovnih listov, naj člani po vsaki preselitvi naznanijo upravništvu na Dunaju izpremembo naslova. Pri izpremembah naslovov zadostuje, če se naznani skupino, člansko številko, ime in novi naslov. Ob premeščanju ali prestopu iz ene skupine ali vplačevalnice v drugo se mora na vsak način naznaniti ime, prejšnjo skupino in člansko številko, potem novo skupino in člansko številko kakor tudi natančen naslov. To pa iz enostavnega razloga, ker imamo po več članov z enakim imenom. Reklamacije za list so poštne proste. V to svrhu pa je na njih označene vrste natančno izpolniti, ker če niso po tisku izpolnjene, jih smatra pošta kot navadna pisma in mi moramo zanje plačati kazensko poštnino. Nove reklamacije je zahtevati od centrale.

II.

Našim blagajnikom in evidenčnim vodjem.

Pogostoma se dogaja, da marsikateri sodrug, namesto da bi redno računal vsak mesec, šele dva ali celo tri mesece kasneje obračuna. Prosimo torej, da sodrugi v svojem lastnem interesu članov vsak mesec redno obračunajo. Da se centrali prihrani na upravnih stroških, naj se zloži prispevne kupone kakor tudi kapone za posmrtni sklad po vrsti po članskih številkah ter zveže z nitjo. Kuponom je preložiti izpolnjen spremni listek in po pečatu skupine in podpisih potrjen prepis blagajniške knjige.

III.

(Frankiranje pisem.)

Ker se množijo slučajji, da moramo plačevati kazensko poštnino za pisma, ki niso zadostno frankirana in znaša svota za kazensko poštnino okoli 1000 do 1200 kron na leto, prosimo nujno vse funkcionarje in člane, da prilepijo na pisma znamke v primernem znesku. Da se bodo vedeli člani in funkcionarji ravnati, navajamo, da vaga pola navadnega papirja za pisma (4 strani) z ovitkom vred približno 20 gramov. Ze tako pismo zadostuje znamka za 10 vinarjev. Vsa nadaljna priloga že presega težo 20 gramov. Vsled tega je na taka pisma prilepiti znamko za 20 vinarjev.

Upravništvo.

**

Člani posmrtnega sklada, pozor!

Člane, ki so zaostali s svojimi mesečnimi prispevki, se prijazno pozivlja, da poravnajo zaostale prispevke, ker sicer se bo z zamudnimi člani postopalo po § 10 posmrtnoodpravninskih pravil, to je, da izgubijo pravico glede na posmrtno odpravnino. Po trimesečnem zastanku izgubi vsak zamuden član svoje prejšnje pravice in riskira nov pristop.

Vršili so se sledeči shodi:

Okrožna konferenca čuvajev. Dne 7. t. m. ob 1. uri popoldne se je vršila v Ljubljani v gostilni „International“ okrajna konferenca čuvajev južne železnice z dnevnim redom: 1. zahteve čuvajskega osebja; 2. organizacija in taktika; 3. raznoterosti. Navzočih je bilo 21 delegatov, ki so zastopali 11 krajevnih skupin.

Predsednikom je bil izvoljen sodr. Sojer, zapisnikarjem pa sodr. Gasparič.

Sodr. Kopač je v svojih izvajanjih pojasnil zakaj se je sklicalo to okrajno konferenco in razložil najvažnejše točke zahtev, stavljenih na državni konferenci čuvajskega osebja, ki se je vršila dne 12. februarja 1911 na Dunaju. Ena najvažnejših točk je zahteva dveletne avtomatike do končne plače 2000 kron, potem nočna doklada in skrajšanje službene dobe od 35 na 30 let za vse uslužbence. Da se železniško ministrstvo brani pri državnih železnicah izvesti te tri točke poleg drugih, ki so tudi zelo nujne, je vzrok, da imajo tudi državni nastavljenici še triletno pomikalno dobo in še celo v manjšem znesku, kakor je to veljavno za železniške sluga. Glede na nočno doklado bi bilo ministrstvo kaj rado razdvojilo čuvaje v dva tabora s tem, da bi bilo pripravljeno dati postajnim in ogibnim čuvajem nočno doklado, ne da bi to uvedlo tudi za prožne čuvaje. Konferenca je to konjsko kopito tudi takoj opazila in s pretežno večino sklenila, da se imajo vsi čuvajskupno boriti za doseg nočne doklade, ker drugače bi se kaj lahko zgodilo, da je ne bi eni ne drugi dobili. Glede na skrajšanje službene dobe je zadeva že precej dozorela in upamo, da se bode našim zastopnikom v personalni komisiji skupno z organizacijo posrečila ugodna rešitev v tej zadevi.

K tej točki se je oglasilo več delegatov za besedo, ki so vsi odobrvali izvajanja poročevalca. Sodr. Hladnik je pojasnil zadevo prožnih in postajnih čuvajev, na kar je sodr. Kopač reasumiral vsa izvajanja. Nato je konferenca soglasno sprejela sledeči predlog:

Današnja konferenca čuvajev v Ljubljani sklene, da vztraja prejkoslej na zahtevah, ki so bile stavljeni na državni konferenci čuvajev na Dunaju 12. februarja 1911 in da bodo delegatje v dosego svojih najvitalnejših zahtev podvojili svoje moči s katerimi je edino mogoče doseči svoje pravice. Končno se obvežejo, da bodo v prilog organizaciji razvili živahno agitacijo od moža do moža, da spravijo vse tovariše do zadnjega v skupno organizacijo. Socialno demokratični državni frakciji izreka konferenca svojo zahvalo in popolno zaupanje za njih delo v korist železničarjev ter izjavlja, da bodo vsi delovali za razširjanje socialistične zavednosti med železničarji kakor tudi med sloji, ki so danes še indiferentni ali v nasprotnih organizacijah, ali pa stoje le ob strani in nerazodno kritizirajo pošteno delo zavednih železničarjev.

Pri drugi točki dnevnega reda sta poročala sodruga Kopač in Hladnik. Delegatje so njunim izvajanjem sledili z zanimanjem. Obilni aplavz je potrdil, da sta jim govorila iz srca.

Pri tretji točki dnevnega reda se je razpravljalo o funkcijski dokladi, ki je zelo krivično razdeljena. Ko se je rešilo še nekatere notranje organizacijske zadeve, je predsednik ob 5. uri zaključil konferenco, o kateri lahko trdimo, da je čuvaje vzpodbudila k novemu vztrajnemu delu.

Okrožna konferenca delavcev južne železnice. Dne 8. t. m. ob 9. uri predpoldne se je vršila v Ljubljani v gostilni „International“ konferenca delavcev južne železnice z dnevnim redom: 1. Predstoječe volitve v delavski odbor južne železnice. 2. Raznoterosti. Navzočih je bilo 34 delegatov in en gost. Centralo je zastopal tajnik sodr. Kopač, ki je razložil pomen in važnost delavskega odbora ter polagal navzočim na srce naj se pri postavljanju kandidatov ne ozirajo toliko na posamezne postaje, in ne uganjajo lokalnega patriotizma, temveč naj se postavijo na stališče, da treba izbrati za kandidate zmožne in prepričane sodruga, ki bodo imeli ne le samo dobro voljo, temveč tudi zmožnost za zastopanje svojih tovarišev.

Konferenca se je razdelila na tri oddelke, ki so si iz svoje sredine izbrali kandidate, ki jih naznanimo prihodnjé.

Z apelom na vztrajno in solidarno sodelo-

vanje pri volitvah je predsednik zaključil konferenco ob 1. uri popoldne.

Okrožna konferenca prožnih vravnalcev. Istega dne, to je 8. t. m. ob 2. uri popoldne se je vršila gostilni „International“ v Ljubljani konferenca prožnih vravnalcev, ki je imela namen posvetovati se o izvedbi zaupniškega sistema med tem osebjem. Izvolilo se je sledeče zaupnike: Za ljubljansko sekcijo: Čebela Fortunat, prožni vravnalec v Brezovici; za sekcijo Zidan most: Holkar J., prožni vravnalec v Hrastniku, čuvajnica 569; za tržaško sekcijo: Renčelj J., prožni vravnalec v Divači; za goriško sekcijo: Tabaj Franc, prožni vravnalec v Štandrežu.

Sklenilo se je, da krajevne skupine takoj naznanijo imena vseh prožnih vravnalcev, da se jih povabi na konferenco v Ljubljano.

Vršijo se sledeči shodi:

Divača, v nedeljo, dne 15. septembra t. l.

Ljubljana, v ponedeljek, dne 16. sept. t. l.

Zidan most, v torek, dne 17. sept. t. l.

Celje, v sredo, dne 18. septembra t. l.

Dnevni red teh shodov je: Zavarovalnica zoper nezgode in železničarji. Poročata sodr. Hondl in Kopač.

**

Rajhenburg, dne 20. septembra t. l. ob 7. uri zvečer, shod po § 2.

Ptuj, dne 21. sept. t. l. v dvorani hotela »Elefant«.

Poljčane, dne 22. sept. t. l. ob 4. uri pop.

Pragersko, dne 23. septembra t. l. ob 8. uri zvečer.

Dnevni red teh shodov je: Železničarji in parlament.

Na Ptuj, v Poljčanah in na Pragerskem poročata sodruga državni poslanec Tomšič in Kopač.

V Rajhenburgu poročata sodr. Kopač.

Listnica uredništva.

Radi pomanjkanja prostora priobčimo zaostale dopise prihodnjé.

Vsebina št. 17. z dne 1. septembra 1912.

Članki: Nov načrt kazenskega zakona in železničarji. Draginja živil, nje vzroki in obrambna sredstva. Socialna politika in narod. Posledice upravne korupcije. Dokup provizoričnih službenih let pri južni železnici. Občni zbor stanovsko-zadružne zavarovalnice zoper nezgode avstrijskih železnic.

Dopisi: Gorica, c. kr. drž. žel.

Domače vesti: Narodnjaški shod. Narodnjaško zavijanje. »Eđnost« in železničarji. Trst. Rentni kurzi in socialna politika.

Raznoterosti: Železniška idila. Potovanje z ladjo na motor.

Tehnični pregled: Dolgost železnice. Največja lokomotiva.

Delavci c. kr. državnih železnic, pozor! Naš posmrtno-odpravninski sklad.

Poročilo o shodih: Trst. Divača. Ljubljana. Zidan most. Celje. Ljubljana.

Dolžnost vsakega zavednega železničarja je, kupovati blago pri delavskih konsumnih zadrugah.

Kavarna Unione - Trst

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca

Napitnina je odpravljena

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač
Tiska L. Herrmanstorfer v Trstu